

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Borsa İstanbul'da son yıllarda orantısız artan yatırımcı sayısı ve bu yatırımcıların finansal okuryazarlığındaki yetersizlik dikkate alındığında; küçük yatırımcıların korunması adına tedbir ve önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince bir meclis araştırmasının açılmasını arz ederiz.

Oğuz Kaan SALICI
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Vatandaşlarımız özellikle 2018'den beri ekonomideki olumsuzluklarla mücadele etmektedir. Döviz, enflasyon, faiz sarmalında yaşanan gelişmeler vatandaşların hayatını zorlaştırmış, tasarruflarının Türk lirasındaki değer kayıpları nedeniyle erimesini istemeyenler yeni arayışlara sürüklenmiştir.

Ağustos 2018'deki 100 Liralık bir mal sepetinin Ağustos 2023'teki maliyeti 439 Lira olmuş, bu dönemde enflasyon oranı %339 olarak gerçekleşmiştir. Kişi başına düşen milli gelir on yıldır gerilemiş, milli gelirden sermayenin aldığı pay ile emeğin aldığı pay arasındaki makas ise açılmıştır.

Para politikasında, 14 Mayıs 2023 Genel Seçimleri öncesinde %8,5 olan politika faizi oranı, ağustos ayında %25'e çıkartılmış ve daha da yükseleceği beklentisi oluşturulmuştur.

2008 yılında İMKB-SPK-TOBB-İSO arasında imzalanan protokolle başlayan halka arz seferberliği ile 2023 yılında borsada işlem gören şirket sayısının 1000'e, yatırımcının da 8 milyona çıkarılması hedefleniyordu. Ne var ki son yıllarda yerli yatırımcıların BİST'e girmesinde "halka arz furyası"nın yanı sıra enflasyon ve kur şokları etkili olmuştur.

Ekonomide yaşanan bu gelişmeler karşısında küçük yatırımcı Türk lirası tasarruflarını koruma ve değerlendirme amacıyla Borsa İstanbul'a yönelmiştir. Ağustos 2018'de 1.168.368 olan BİST'teki yerli yatırımcı sayısının Ağustos 2023'te 6.213.922'ye yükselerek 5.3 katına çıkması ve aynı dönemde BİST'teki yerli yatırımcıların sahip olduğu portföy değerinin 23.5 katına çıkarak 6,2 trilyon liraya ulaşması bu durumun göstergesi niteliğindedir. Ayrıca yerli yatırımcıların %70'inin portföy büyüklüğünün 10-50 bin TL arasında olması, borsadaki yatırımcıların önemli kısmının küçük yatırımcılardan oluştuğunu göstermektedir. Diğer yandan ise Ağustos 2018'de toplam portföy değerinin %62'sine sahip yabancı yatırımcıların, Merkezi Kayıt Kuruluşu verilerine göre; toplam portföy değerindeki sahiplik oranı %29'a gerilemiştir.

Küçük yatırımcı, halk arz edilen şirket hisselerine yatırım yaparak tasarruflarını korumayı hedeflerken; 2010-2014 yılları arası gerçekleşen halka arz furyasında halka arz edilen

117 şirketin 17'si iflas etmiş, 98 şirketten 36'sının getirisi enflasyonun çok altında kalmış, 41 şirketin getirisi endeksi yakalayamamış, olan küçük yatırımcıya olmuştur. Vatandaşın şirketlerin kârından yararlanarak zenginliğin tabana yayılması amaçlanırken, halka arzlar ile küçük yatırımcılara ait tasarrufların büyük bölümü patronların cebine girmiştir.

Bu dönemde SPK tedbir araçlarını uygulamakta geç kalmış, yürütme erkinde sorumluluk sahibi kişiler "yatırım tavsiyesi" vermek suretiyle manipülasyonun parçası haline gelmiştir.

Öte yandan vatandaşlarımızın yatırım amacıyla borçlandıkları da görülmektedir. Kredili yatırım davranışının boyutları bilinmemektedir. İnsanların evini veya arabasını satarak, barınma ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlarını karşılayan araçlardan elde ettikleri sermayeyi kullanarak borsaya girdiklerine dönük gözlemler de oluşmaktadır.

Küçük yatırımcı davranışlarının nasıl şekillendiği, küçük yatırımcının nasıl manipüle edildiği, borsadaki sert fiyat hareketlerinin nasıl gerçekleştiği, manipülasyonu önleyecek sistemlerin işleyişi, sosyal medya hesapları üzerinden yapılan analizlerin yatırımcıların davranışına etkisi açığa çıkarılmalıdır.

Tüm bu anlatılanlar ışığında; küçük yatırımcının korunması ve yatırımcıyı manipüle edenlerin önlenmesi amacıyla meclis araştırması yapılması gerekmektedir.

.....209..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mehmet Tahtası	Çorum	
Bekir Başevingen	Manisa	
Piçin Kocuroğlu	Ankara	
İnan Altın	Kars	
İsmail Kızılcık	İstanbul	
A. Vehbi Bakırkeleşli	Manisa	
Tahsin Ocaklı	Rize	
Sevda Özden-Kılıç	İzmir	
Özcan Çeylan	Çanakkale	
Vedat Gündoğdu	Kırıkkale M.	
Serkan SARI	Balıkesir	
Rifat İ. NALBANTOĞLU	İzmir	
Ayhan KARUT	Adana M.	
Seyit Torun	Ordu M.	
İsmail Akkurt	İstanbul	
Veli Arbabba	Malatya M.	
Av. Dr. M. Ş. TANRIKULU	Diyarbakır M.	
Bekirhan DUROT	Adana M.	
Jale Nur SİLİS	Eskişehir M.	
Orhan SİMİR	Adana M.	
Aylin TAMER	Ankara M.	

